6.6.2018

Eduskunta, työelämä- ja tasa-arvovaliokunta 7.6.2018

PORVOON KAUPUNGIN LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAIKSI ALUEIDEN KEHITTÄMISESTÄ JA KASVUPALVELUISTA JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI, HE 35/2018 vp

Yleistä

Porvoon kaupunki toteaa aluksi, että eduskunnan käsittelyssä oleva maakuntauudistus ei nykymuodossa ota huomioon kaupunkien ja kaupunkiseutujen keskeistä roolia koko Suomen elinvoiman vahvistamisessa. Maakuntauudistus toisi toteutuessaan uuden hallinnon tason kaupunkien ja valtion väliin. Tutkimustiedon tai asiantuntijalausuntojen valossa ei ole nähtävissä, että monialaisesta maakuntahallinnosta syntyisi synergia- ja tehokkuushyötyjä tai sujuvampia julkisia palveluja. Uudistuksen riskit kustannusten, byrokratian ja verorasituksen kasvun sekä toisaalta kaupunkien elinvoiman heikkenemisen osalta ovat selvästi sen hyötyjä suuremmat. Uudistusta ei tule toteuttaa esitetyn kaltaisena ja siten myös alueiden kehittämiseen ja kasvupalveluihin liittyvät lait tulee arvioida kokonaisuudessaan uudelleen. Nyt riskinä on, että epäselvä työnjako maakuntien ja kaupunkien välillä vaarantaa palveluiden toimivuuden ja johtaa tehottomuuteen sekä tarpeettomaan kilpailuun.

Maakuntauudistukseen liittyvien lakien kokonaisuutta, rahoituksen kestävyyttä tai yleistä tarkoituksenmukaisuutta on kaupunkinäkökulmasta erittäin vaikeaa tai mahdotonta arvioida lakiesitysten eritahtisuuden ja valtavan sisältömäärän vuoksi. Myöskään kasvupalvelulain osalta asian arvioimiseen liittyviä substanssilakeja ei ole käsittääksemme käytettävissä, mikä tekee kokonaisarvioinnista vaikeaa.

Lakiesityksen mukaan kasvupalvelujen järjestämisen osalta maakunnille ovat siirtymässä ELY-keskusten ja TE-toimistojen tällä hetkellä käytössä olevat resurssit. Kunnat käyttävät valtakunnallisesti vuositasolla työllisyyden hoitoon noin miljardi euroa, eli noin 400 miljoonaa euroa ELY-keskuksia ja TE-toimistoja enemmän. Jotta kunnat myös tulevaisuudessa osallistuisivat nykyisen suuruisilla resursseilla työllisyyden hoitoon, tulee niille maakuntauudistuksen toteutuessa tarjota riittävästi työkaluja ja kannustimia, joita nyt tehtyyn hallituksen esitykseen ei pääosiltaan sisälly. Tämä korostuu erityisesti tilanteessa, jossa maakuntien yleiskatteinen rahoitus ei riitä pääosin vapaaehtoisten ja harkinnanvaraisten kasvupalvelutehtävien rahoittamiseen.

Lähtökohtana myös kasvupalvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa tulisi asukas-, asiakas- ja yritysnäkökulmasta mahdollisimman pitkälle pitää subsidiariteettiperiaatetta, jolloin kaupunki tai kaupunkiseutu tarjoaa siihen hyvän ja jo toimivan alustan. On ongelmallista, että suurten tai keskisuurten kaupunkiseutujen mahdollisuus toimia vaikuttavammin niin kasvupalveluissa kuin aluekehityksessä tehdään lainsäädännöllä vaikeaksi ja samaan aikaan maakunnallinen järjestämisvastuu annetaan osalle selkeästi näitä alueita pienemmille maakunnille.

Lakiehdotuksen 34 § painottaa valtion keskeistä roolia maakuntien kasvupalvelujen ohjauksessa. On todennäköistä, että vahvasti valtio-ohjattu maakuntien toiminta ei huomioi kaupunkiseutujen oman yhteistyön ja osaamisen merkitystä. Samalla valtion tiukka ohjaus tekee toisaalta maakunnan asemasta kasvupalvelujen järjestäjänä itsehallinnollisesta näkökulmasta erityisen ongelmallisen.

Työllistämistoiminta osana elinvoimapolitiikkaa

Työllistämistoiminta on jatkossakin keskeinen osa kuntien elinvoimapolitiikkaa. Toiminta ei tällöin voi olla vain työttömyyden hoitoa, vaan tarvitaan myös aktiivista otetta yritysten osaavan työvoiman saatavuuden edistämisessä. Olennaista onkin, miten esitetty kasvupalvelulaki määrittelee kuntien työllistämistoiminnan kenttää ja toimintamahdollisuuksia tulevaisuudessa. Esitettyä maakuntahallintoa parempana vaihtoehtona olisi, että kaupungit tai kaupunkiseudut vastaisivat työllisyyspalvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta kokonaisuudessaan ja mahdollinen maakunta (valtio) toimisi vain toiminnan rahoittajana.

Lakiesityksen perusteella on kuitenkin positiivista, että siinä kunnan rooli toimijakentällä osin tunnustetaan ja maakunta velvoitetaan ottamaan kuntien palvelut huomioon omaa ja ostopalveluita suunniteltaessa (14 §). Ehdotuksen perusteluissa kuntien palveluihin ja niiden volyymeihin viitataan kuitenkin vain yleisellä tasolla, vaikka esimerkiksi Porvoossa tammikuussa 2017 kaupungin työllisyyspalveluiden järjestämät tai osarahoittamat palvelut kattoivat 75 % kaikista porvoolaisiin kohdistuneista aktivointitoimenpiteistä (pl. työvoimapoliittinen koulutus). Tämä tarkoittaa, että erityisesti suurten ja keskisuurten kaupunkien työllisyyden hoitoon liittyvien palveluiden mahdollinen alasajo tarkoittaisi käytännössä dramaattista laskua työttömien aktivointivolyymeissä. Korvaavia palveluita tuskin voitaisiin käynnistää kuin korkeintaan keskipitkällä tai pitkällä aikavälillä.

Vaikka kunnille ehdotuksessa jää osin mandaatti työllistämistoiminnalle, lakiehdotus jättää täysin auki kysymyksen siitä, miten turvataan riittävä asiakasohjaus näihin palveluihin. Työnhakija-asiakkaiden varsinainen asiakaspalvelu voidaan ehdotuksen mukaan järjestää harkinnan mukaan joko kokonaan maakunnan omana toimintana, osittain maakunnan omana ja osittain yksityisten palveluntuottajien toimintana tai viranomaisluonteisia tehtäviä lukuun ottamatta kokonaan ulkoistettuina ostopalveluina.

Etenkin ulkoistetuissa asiakaspalveluissa on osin vaarana, että asiakasohjaus painottuu puhtaasti liiketaloudellisten intressien mukaan ohjaajan omiin tai sidosryhmän palveluihin. Olemassa olevien julkisten palvelujen hallitun ja tehokkaan käytön kannalta toivottavaa olisi siirtymäsäännös, joka turvaisi voimassa olevien asiakkuuksien jatkumisen muutosvaiheessa riittävän pitkällä aikajänteellä.

Tiedossa olevien muutosesitysten mukaan kunnilta poistuu sen nykyisistä lakisääteisistä työllistämistehtävistä vastuu työllistymistä edistävästä monialisesta yhteispalvelusta ja kuntouttavan työtoiminnan järjestämisvastuu. Muiden kuin lakisääteisten tehtävien osalta kasvupalvelulakiehdotuksessa (14 §) erityisesti todetaan, että maakunnan on palveluja suunnitellessaan otettava huomioon kunnan itselleen ottamat tehtävät. Kuntouttavan työtoiminnan osalta kunnille ollaan esittämässä muista sote-palveluista poiketen oikeutta palvelujen tuottamiseen. Osin taloudellinen motivaatio työllistämistoimiin on jäämässä kunnille

puolitetun työmarkkinatukilaskun muodossa, mikä yksistään ei ole peruste kunnalle osallistua täysipainoiseen työllistämisen edistämiseen alueellaan. Tulisi myös tarkastella yleisemmin, onko tarkoituksenmukaista ylipäätään säätää kunnille vastuuta työmarkkinatuen kuntaosuudesta, jos suuri osa työllisyyden hoidosta on tarkoitus siirtää maakunnalle ja kunnille ei haluta antaa riittäviä välineitä sekä resursseja. Myös yhteys sosiaali- ja terveyspalveluihin jää tässä yhteydessä hahmottumatta.

Porvoon kaupunki toteaa, että käynnissä olevia työllisyyskokeiluja tulee hyödyntää ja jatkaa. Niiden tulosten perusteella pitää olla mahdollisuus tehdä merkittäviäkin korjauksia kasvupalvelulakiin ja eri toimijoiden välisiin rooleihin. Ns. allianssimalli tarjoaa myös mahdollisuuksia, mutta sen toteuttamistavat ja hyödyt jäävät osin lakiesityksessä hahmottumatta. Käytännössä merkittävä osa allianssimallin hyödyistä saadaan käyttöön ilman uutta lainsäädäntöä.

Oppilaitosyhteistyö ja työllistämistoiminnan opinnollistaminen

Ammatillisen toisen asteen koulutus on keskeistä alueiden elinvoimalle ja kilpailukyvylle. Jokaisessa maakunnassa ja kaupunkiseudulla toimii ammatillisen koulutuksen järjestäjiä, joilla täytyy olla oikeudellisesta toimintamuodosta riippumatta tasavertainen mahdollisuus tuottaa myös kasvupalvelukokonaisuuden mukaisia rekrytointi- ja osaamispalveluja. Valtakunnallinen koulutuksen järjestäjien verkko tarkoittaa, että esityksessä mainittu markkinapuutetilanne on varsin epätodennäköinen.

Työvoimakoulutuksen ulkopuolelle jää määrällisesti huomattavasti suurempi ammatillisen koulutuksen kokonaisuus, jota ohjataan opetus- ja kulttuuriministeriön järjestämisluvilla. Näillä koulutuksen järjestäjillä on keskeinen rooli maakunnan ja kaupunkien elinkeinopolitiikassa sekä työllistymisen tukemisessa ja työttömyyden hoidossa. Koulutuksen järjestäjät huolehtivat mm. työttömien omaehtoisesta koulutuksesta. Vuosina 2015–2016 työttömien omaehtoiseen koulutukseen osallistui lähes yhtä paljon ihmisiä kuin työvoimakoulutukseen, joten työttömien omaehtoisella koulutuksella on merkittävä rooli työvoimatarpeiden täyttämisessä.

Tulevaisuudessa on olennaista, että kuntaomisteisilla osakeyhtiöillä on mahdollisuus järjestäjä- tuottaja – mallissa osallistua kasvupalvelujen ja työvoimakoulutuksen kilpailutuksiin ja että lainsäädäntö tukee tasavertaisesti markkinoille osallistumista. Merkitys on suuri alueelliselle elinvoimalle ja jo olemassa olevan osaamisen hyödyntämiselle uuden työvoiman kouluttamisessa. Toiminta tukisi myös lisääntyvän maahanmuuttajaväestön työllistymistä ja kouluttautumista.

Kaikki tutkintoa tavoittelematon koulutus siirtyy kilpailuille markkinoille ja juuri ostajan/hankkijan roolia tulisi harkita huolellisesti. Ostajan tulisi tuntea parhaiten paikalliset olosuhteet ja tarpeet, näin hankinta kohdentuu tarkoituksenmukaisimmin. Mikäli hankinnoissa painotetaan ainoastaan hintaa vaikuttavuuden sijaan, johtaa se väistämättä esim. paikallisten koulutusorganisaatioiden tulovirran pienenemiseen myös tältä osin.

Näin on käymässä myös uusien maakuntien ja niiden uudistuvien tehtävien osalta jos kasvupalveluissa ei korostetusti mahdollisteta kuntien joko suoran tai välillisesti omistamien ammatillisten oppilaitosten roolia tarjoajina. Tämä pätee myös työllisyyden hoitoon ja

työvoimakoulutukseen sekä kuntoukseen, uraohjaukseen ja tarvekartoituksiin sekä yrittäjyyden tukemiseen.

On huomattava, että tutkintoon johtavaan koulutukseen on osoitettu valtionosuusrahoitusta toimijoiden järjestämisluvissa, jotka aktivoituakseen tarvitsevat alueen oikeita asiakkuuksia esim. työllisiä aikuisia tai työttömiä. Haasteena on, että ammatillisen koulutuksen reformin ja kasvupalveluiden välistä yhteensovitusta tai vaikutuksenarviointia ei ole riittävästi tehty.

Kunnalliset yrityspalvelut ja aluekehitys

Hallituksen esitys ei tunnista riittävästi kuntien kehitysyhtiöiden roolia ja merkitystä elinvoima- ja kasvupalveluiden tuottamisessa kunnissa ja maakuntatasolla. Kehitysyhtiöiden rooli yritystoiminnan kehittymisessä ja innovaatiotoiminnan edistämisessä on keskeinen, eikä sitä tule uudella lainsäädännöllä heikentää. Euroopan unionin rakennerahastoista rahoitettujen yritystukien siirtäminen pois osin kuntien sidosyksikköinä toimivien kehitysyhtiöiden ulottuvilta poistaisi merkittävän osan yhtiöiden rahoituksesta, mikä merkitsisi monen kehitysyhtiön toiminnan supistumista. Kasvupalveluita uudistettaessa tulisi päinvastoin lisätä rahoitusta yritysten toiminnan kannalta tärkeiden innovaatio- ja kehityshankkeiden edistämiseksi sekä mahdollistaa niiden osallistuminen kasvupalveluiden tuottamiseen. Lisäksi pitäisi huolehtia siitä, ettei maakunta laajenna palveluvalikoimaansa toimintaan, jota esimerkiksi kunta jo tarjoaa alueella esim. kuntien kehittämisyhtiöiden kautta.

Myöskään EU:n rakennerahastoista saatavien yritystukien siirtämisellä Uudenmaan erityislainsäädännössä kuntayhtymän ulkopuolelle maakuntaan ei ole perusteltua, koska nämä yritystuet ovat oleellinen osa yritysten kuntayhtymältä saatavaa kehittämispalvelua. Tulisikin harkita, että aluekehittämisen lakisääteiset tehtävät osoitettaisiin kuntayhtymälle kasvupalvelujen ohella. Valtion ja maakuntien tulisikin keskittyä pääasiallisesti rahoittajan rooliin.

Lakiesityksessä tulee tuoda selkeämmin esiin kuntien merkitys alueen kehittämistyössä ja vaikuttamismahdollisuudesta aluekehitykseen liittyen. Lakiluonnos ei tunnista megatrendeistä esimerkiksi kaupungistumista ja lokaalisuuden merkitystä millään tavoin. Haasteena on, että hallintouudistuksen lähtökohdat jättävät mm. kaupunkipoliittiset toimenpiteet ja mahdollisuudet vähälle huomiolle ja siten globaalissa kilpailussa kansallisesti keskeiset voimavarat jäävät tunnistamatta.

Maakuntauudistus ja toteutettava kasvupalvelu-uudistus eivät riittävästi tunnista tarvetta kunta/kehittämisyhtiö – maakunta (kasvupalvelukuntayhtymä)/valtio -akselin yhteistyölle. Julkisia yrityspalveluja olisikin syytä tarkastella kokonaisuutena, jossa kehitysyhtiöiden työ yhdyspintana yrityksiin tunnistetaan ja tunnustetaan osana palveluiden tarjontaketjua. Tämä yhteistyöakseli on myös kehittämisaktiivisuuden ja hankkeiden generoitumisen kannalta keskeinen. On vaikeaa nähdä yritysverkostojen sekä yliopistojen ja tutkimuslaitosten yhteisen kehittämisen varaan rakentuvan innovaatiotoiminnan kehittymistä ja laajenemista ilman kaupunkien ja niiden kehitysyhtiöiden aktiivista roolia.

Kasvupalveluiden järjestäjällä tulisi olla mahdollisuus kohdentaa rahoitusta esim. sopimusperusteisesti kehitysyhtiöissä tehtävään yritysten ohjaukseen yritysten kasvua

tukevien kasvupalveluiden käytössä. Se mahdollistaisi kuntien ja niiden kehitysyhtiöiden yritysneuvonnassa syntyvien kontaktien täysimääräisen hyödyntämisen yritysten kasvun ja innovaatiotoiminnan tukemisessa samalla kun yhteinen resursointi aktivoisi kuntia myös tulevaisuudessa suuntaamaan rahoitusta yritystoimintaa ja työllisyyttä tukeviin toimenpiteisiin.

Kuntien sidosyksikköjen tuottamismahdollisuus

Lakiehdotuksen 24 § 3 momentin mukaan toimija, joka tuottaa palveluja maakunnalle, ei voi olla kunta eikä hankintalain 15 §:ssä tarkoitettu kunnan sidosyksikkö muuten kuin markkinapuutetilanteessa. Tähän ei ole perustetta. Varsinkin yhtiömuodossa toimivien kuntien sidosyksiköiden tulisi kuitenkin voida kilpailla samoilla markkinoilla yksityisten yritysten kanssa. Kuntalaki tai kilpailulaki eivät estä julkisyhteisöjä tai niiden määräysvaltaan kuuluvia yhtiöitä kilpailemasta yksityisten yritysten kanssa samoilla markkinoilla. Kilpailulain 4 a luku ja kuntalain 15 lukujen tavoitteena on saada aikaan neutraalit kilpailuolosuhteet näiltä osin. Ei ole myöskään syytä suojata yksityisiä yrityksiä markkinaehtoisesti toimivien kuntien sidosyksiköiden kilpailulta. Kilpailun salliminen parantaisi myös lakiesityksen keskeisenä tavoitteena olevaa palvelujen saatavuutta.

Lakiehdotusta on muutettava siten, että kunnan tai kuntien yhtiömuodossa toimivat sidosyksiköt voivat tuottaa kasvupalveluja. Samalla tulisi kokonaisuudessaan uudelleenarvioida lakiin sisältyvä yhtiöittämisvelvollisuus kuten sosiaali- ja terveydenhuollon lakikokonaisuutta arvioitaessa.

Uudenmaan erillisratkaisu

Porvoon kaupunki suhtautuu myönteisesti lakiesityksen mukaiseen Uudenmaan erillisratkaisuun ja Uudenmaan kasvupalvelukuntayhtymän perustamiseen. Kuitenkin jo perustamisvaiheessa tulee muidenkin kuntien kuin pääkaupunkiseudun kaupunkien olla mukana laatimassa perussopimusta ja linjaamassa kuntayhtymän toimintaa. Perussopimuksen merkitys korostuu erityisesti, jos siitä sopimassa ovat vain pääkaupunkiseudun neljä kaupunkia. On oletettavaa, että perussopimukseen vaikuttaminen myöhemmin on käytännössä muiden Uudenmaan kuntien kannalta mahdotonta. On tärkeää ja tarkoituksenmukaista, että kuntayhtymään voivat halutessaan liittyä kaikki Uudenmaan kunnat välittömästi.

Alueellisten erityispiirteiden, erityisesti muista maakunnista huomattavasti poikkeavan Uudenmaan, huomioiminen on oikea lähtökohta. Myös rahoitusmekanismi, jossa kuntayhtymän rahoitus tulee suoraan valtiolta Uudenmaan maakunnan sijaan, on perusteltu ja kannatettava. Näin voidaan varmistaa, että kasvupalveluihin osoitettu rahoitus tullaan myös käyttämään kasvupalveluihin, mitä ei voida pitää esitetyn maakuntahallinnon yleiskatteellisessa toiminnassa muilta osin yhtä selvänä toimintamallina tai lopputuloksena.

Kuntayhtymän perussopimuksen tulee turvata pienille ja keskisuurille kunnille riittävät vaikutusmahdollisuudet kuntayhtymän päätöksenteossa. Yhdenvertaisuuden ja poliittisen edustuksellisuuden toteutumisen osalta voidaan arvioida, että kuntayhtymä tuottaa osin paradoksaalisesti Uudenmaan reuna-alueille paremman vaikutusmahdollisuuden kuin maakuntahallinto. Uusimaa on ainoa maakunta, jossa kaksi eduskuntavaalipiiriä on tarkoitus

yhdistää. Tämä johtaisi selvitysten mukaan siihen, että jopa 17 kuntaa 26:sta jäisi ilman edustajaa maakuntavaltuustossa. Maakuntavaltuutetut edustaisivat maantieteellisesti vain 9 kuntaa, eli 35 prosenttia alueesta. Esimerkiksi noin 100.000 asukkaan väestöpohjan omaavalta itäiseltä Uudeltamaalta uuteen maakuntavaltuustoon olisi erittäin vaikeaa tai mahdotonta saada useita edustajia. Kuntayhtymässä kuitenkin koko alueelta olisi mahdollisuus saada kattavasti edustajia päätöksentekoon.

Erillisratkaisussa voidaan myös nähdä haasteita, jotka myös liittyvät myös yleisemmin valittuun linjaan keskeisten julkisten palveluiden järjestämisen siirtämisestä kunnilta maakunnille. Erityisen merkittävä kysymys on kunnista irtautuvaksi esitetyn sosiaali- ja terveydenhuollon ja kasvupalvelujen välisten palveluketjujen monimutkaistuminen. Mikäli lakiehdotukseen kirjattu Uudenmaan erillisratkaisu toteutuu esitetyssä muodossaan, voi asiakasohjauskysymys saattaa ilman hyvää yhteistyöstä muodostua entistä haastavammaksi.

Nykyisin kuntien työllistämispalveluissa suurin osa asiakkaista on kuntouttavan työtoiminnan sopimuksilla. Nykyisen lainsäädännön mukaan tämä edellyttää sekä TE-hallinnon että kunnan sosiaalitoimen virkailijan yhteistä näkemystä palvelun tarpeellisuudesta ja yhdessä tehtyä sopimusta. Käytännössä suurin osa näistä sopimuksista tehdään nykyisin kuntavetoisissa TYP-toimipisteissä. Myös kuntouttavaa työtoimintaa koskevaa lainsäädäntöä ollaan uudistamassa ja uudessakin laissa tulee turvata kunnan mahdollisuus kuntouttavan työtoiminnan tuottamiseen. Jos asiakasohjaus säilytetään nykyisen kaltaisena kahden toimijan mallina, jatkossa asiakasohjaus kunnan järjestämään kuntouttavaan työtoimintaa riippuisi siis maakunnan sosiaalivirkailijan ja kasvupalvelukuntayhtymän virkailijan yhteistyöstä ja yhteisestä näkemyksestä. Kunta palveluntuottajana ei olisi edes mukana ohjauskeskustelussa. Tilanne on mahdoton ja sen välttämiseksi tulisi kunnille turvata selkeä rooli myös asiakasohjauksessa. Asia tulee selvyyden vuoksi kirjata lakiin tai vähintään sen perusteluihin.

Uudenmaan erillisratkaisua koskevat kirjaukset jättävät myös auki paitsi kuntayhtymän yleisiin hallinto-, vastuu- ja talousasioihin liittyvät kysymykset, myös toiminnan käytännön tarkemman organisoinnin. Tämä yhdistettynä aikatauluun, jonka mukaan päätös kuntayhtymästä pitäisi olla tehtynä maaliskuun alkuun 2019 mennessä tai erillisratkaisumahdollisuus raukeaa ja vastuu toiminnasta siirtyy Uudenmaan maakunnalle, on hyvän, monipuolisen ja käytännön työn erilaiset näkökulmat huomioonottavan valmistelun näkökulmasta mahdoton. Esitetyllä aikataululla on varmaa, että tammikuussa 2020 uudet rakenteet ja käytännöt ovat vielä kaukana valmiista riippumatta siitä, onko toiminnasta vastuussa kuntayhtymä vai maakunta. Erityisen epärealistinen aikataulu on uusien tietojärjestelmien kehittämisen, niiden rajapintojen tunnistamisen ja käyttöönoton suhteen.

6.6.2018

Yhteenveto ja keskeiset muutosesitykset

1. Jotta kunnat myös tulevaisuudessa osallistuisivat nykyisen suuruisilla resursseilla työllisyyden hoitoon, tulee niille mahdollisen maakuntauudistuksen toteutuessa tarjota riittävästi työkaluja ja kannustimia, joita nyt tehtyyn hallituksen esitykseen ei pääosiltaan sisälly.
2. Käynnissä olevia työllisyyskokeiluja tulee hyödyntää ja jatkaa. Niiden tulosten perusteella pitää olla mahdollisuus tehdä merkittäviäkin korjauksia kasvupalvelulakiin ja eri toimijoiden välisiin rooleihin.
3. Ammatillisen koulutuksella on merkittävä rooli kasvupalveluissa. Ammatillisen koulutuksen reformin ja kasvupalveluiden välistä yhteensovitusta tai vaikutuksenarviointia ei ole riittävästi tehty.
4. Lakiesityksessä tulee tuoda selkeämmin ja suoraan esiin kaupunkien ja kaupunkiseutujen merkitys alueen kehittämistyössä (ml. valtion kanssa tehtävät sopimusmenettelyt, kaavoitus, maankäyttö, ilmastotavoitteet jne.) ja maakuntaan nähden ensisijaiset vaikuttamismahdollisuudet aluekehitykseen liittyen.
5. Lakiehdotusta on muutettava siten, että kunnan tai kuntien yhtiömuodossa toimivat sidosyksiköt voivat tuottaa kasvupalveluja. Samalla tulisi kokonaisuudessaan uudelleenarvioida lakiin sisältyvä yhtiöittämisvelvollisuus kuten sosiaali- ja terveydenhuollon lakikokonaisuutta arvioitaessa.
6. Kunnille tulee mahdollistaa kuntouttavan työtoiminnan tuottaminen ja antaa lakisääteinen rooli asiakasohjauksessa.
7. Alueellisten erityispiirteiden, erityisesti muista maakunnista huomattavasti poikkeavan Uudenmaan, huomioiminen on oikea lähtökohta. Kasvupalveluiden osalta erillisratkaisu on perusteltu ja sitä tulisi voida soveltaa tarvittaessa myös muilla suurilla kaupunkiseuduilla.
8. Uudenmaan kasvupalvelukuntayhtymän perustamisvaiheessa tulee välittömästi muidenkin kuntien kuin pääkaupunkiseudun kaupunkien olla mukana laatimassa perussopimusta ja linjaamassa kuntayhtymän tulevaa toimintaa. Eritahtisuus ja yhteisen kuntayhtymän valmisteluun osallistumisen estäminen joidenkin kuntien osalta ei ole perusteltua.
9. Lakiesityksen esitetty toteutusaikataulu vaarantaa mahdollisesti niin asukkaiden, asiakkaiden kuin myös yritysten palvelut.

6. kesäkuuta 2018

PORVOON KAUPUNKI

Jukka-Pekka Ujula
Kaupunginjohtaja